

‘We hebben nog een paar jaar nodig om de juiste alternatieven te vinden’

Genomineerden gebruiken weinig tot geen chemie, maar zijn nog niet direct toe aan een totaalverbod

De Green Deal staat pal voor de deur. Vakblad Greenkeeper is benieuwd hoe de Greenkeeper of the Year-genomineerden van dit jaar omgaan met het verminderen van de hoeveelheid gewasbeschermingsmiddelen in hun werk.

Auteur: Santi Raats

Op Princenbosch wordt sinds vorig jaar niets meer gespoten. De 27 holesgolfbaan, die bekendstaat om zijn vele prachtige waterpartijen, grenst aan het ongeveer 700 hectare grote natuurgebied Princenbosch. Maar de baan ligt ook gedeeltelijk in een wingebied voor drinkwater.

Een enkele keer spuiten bij schimmelluitbraak ‘Wij hebben altijd het beleid gevolgd om niet te spuiten wanneer het niet nodig is, zeker niet preventief. We hebben in 2015 eenmaal gespoten tegen onkruid en de jaren ervoor pleksgewijs een- of tweemaal per jaar op de tees’, vertelt de jonge greenkeeper Freek Hendrickx. ‘Dat betrof Primstar en MCPA. Ook hebben we in het verleden weleens enkele greens behandeld tegen een schimmelluitbraak.’

Lastig om mat gesloten te houden

Het resultaat van het spuitbeleid op Princenbosch is dat er hier en daar wat onkruid op de baan te vinden is. Omdat Princenbosch daarmee altijd terughoudend is geweest, zal er niet veel veranderen voor de golfbaan wanneer de gewasbeschermingsmiddelen helemaal verboden worden. Hendrickx: ‘We moeten wel hard op zoek naar

alternatieve oplossingen. Op de fairways, bijvoorbeeld, hebben we nu af en toe klaverplekken. We hebben ook geen fairway-beregening, wat het ook lastiger maakt om de grasmat gesloten te houden. In de toekomst willen we op de probleemplekken gaan verticuteren, doorzaaien en pleksgewijs extra bemesten. Maar ook korter maaien. Op de greens zullen we onkruid handmatig verwijderen en nog meer focussen op een gesloten grasbestand.’

Toernooistress en extreem weer

Hendrickx klinkt een beetje misnoedig. ‘Ik hoop niet dat gewasbeschermingsmiddelen helemaal verboden worden, inclusief ziektebestrijding. Niet spuiten is soms eigenlijk geen optie. Af en toe moet je als greenkeeper een klein beetje kunnen spuiten, om ervoor te zorgen dat onkruidgroei en ziekte niet uit de hand lopen. Wij hebben droge greens met een gezond gewenst grasbestand, maar dan nog kunnen de omstandigheden zo zijn dat je een schimmelaanval krijgt. Toernooistress in combinatie met extreem weer kan veel vragen van een grasplantje, waardoor het vatbaarder wordt voor ziektes.’

Primstar tegen klaver op de green
Hoofdgroenkeeper Jeroen Vingerhoets van de Brabantse 27 holes- en par-3-golfbaan Prise d’Eau gebruikt zo min mogelijk chemie, maar grijpt af en toe in. ‘Ik maak de greens ’s ochtends meteen droog en zorg er met bemesting voor dat de grasgroei continu is en niet uit de hand loopt. Sinds een paar jaar verwijder ik paardenbloem en weegbree met de hand van de greens. De fairway houd ik zo dicht mogelijk, zodat onkruid zo min mogelijk kans krijgt. Maar soms is spuiten nodig, bijvoorbeeld als er aantasting zichtbaar is en het weer broeierig wordt. Wij spuiten dan Interface, omdat we in een waterwingebied zitten. Op de fairways en tees hebben we dit jaar een keer pleksgewijs met Primstar gespoten.’

Gras optimaal gezond houden

Greenkeeper Melissa Minnaard van The International legt uit hoe Arno Westhoven van HGM het greenkeepingteam aanspoort om fors in te zetten op de gezondheid van de grasplant: ‘Het gras moet zo gezond mogelijk zijn, zodat het zo weinig mogelijk vatbaar is voor ziektes. Dat doen we met minerale en natuurlijke meststoffen.’

5 min. leestijd

Ook kijken we naar de omzetting van de moeilijk afbreekbare viltlaag door de toevoeging van bacteriën en schimmels.'

Beregenen tegen dauw

Hoofdgroenkeeper Andrew Knott van De Turfvaart is ook van mening dat de grasplant preventief zo goed mogelijk bewapend moet worden. Op De Turfvaart zijn nog nooit fungiciden ingezet tegen ziektes in de zes jaar tijd dat de baan bestaat. 'Wij accepteren ziektes en proberen ze tegen te gaan door ons zwenkgras te stimuleren. Daarnaast anticiperen we op de momenten waarop er dauw is; als dat om twee of vijf uur 's nachts is, dan zetten we een kort beregeningsprogramma aan. Het beregeningswater verdrijft de dauw, want schimmels worden aangetrokken tot dauw. Als de dauw in de vroege ochtend verschijnt, dan halen we die weg met een lang stevig touw dat we hebben gekocht bij een scheepsbedrijf. Op de putting green heb ik het dauwprogramma niet uitgevoerd en daar is veel dollarspot zichtbaar. Op de andere greens hebben we dollarspot onder controle. Ik vernam dat ook DLF zijn immense velden op dezelfde manier beregent tegen dauw. Ik was blij om te horen dat het een beproefde methode is.'

Op pad met colaffles

Op De Turfvaart wordt het onkruid op de greens sinds dit jaar met de hand geplukt; voorheen werd er weleens gespoten. 'In een week tijd gaan we met het team in alle halve uurtjes die we kunnen missen samen een green op, om handmatig onkruid te plukken en de gaatjes op te vullen met een mengsel van zand en graszaad uit een colaffles. Handmatig plukken is sowieso beter dan spuiten, want met spuiten dood je wel klaver, maar zwenkgrassen gaan er geel uitzien en worden zwakker. Op de fairway en in de semi-rough hebben we begin dit jaar wat gespoten tegen klaver. Want spelers kunnen hun bal moeilijk zien tussen het onkruid, zeker als de witte onkruidbloempjes gaan bloeien. Maar volgend jaar zullen we alles moeten oplossen door korter te maaien en rond te lopen met ijzer in spuitbare vloeistof; ijzer verbrandt de onkruidplant. We moeten alles fotograferen en vastleggen. Leren wordt volgend jaar erg belangrijk. Zelfs als er niet een verbod maar een beperking komt, zullen we als groenkeepers moeten leren en beter moeten worden in ons vak. Want met een beperkte hoeveelheid chemie kun je nooit de hele baan doen. We gaan sowieso toe naar micromanagement.'

Grote verschillen in de toekomst

Knott denkt niet dat er een totaalverbod op che-

mie komt. 'Het lijkt me onwaarschijnlijk dat er op golfbanen helemaal niks meer gespoten mag worden', zegt hij. 'Maar mocht dat toch gebeuren, dan kan dat voor grote verschillen zorgen. Als de wet niet streng genoeg wordt gehandhaafd of als de boetes laag zijn, zullen sommige golfbanen een boete riskeren of mazen in de wet vinden om toch af en toe te kunnen spuiten. Die banen zullen dan weinig last hebben van onkruid of ziektes. Terwijl banen die zich wel aan de wet houden, altijd zullen kampen met een hoger percentage onkruid en ziektes.'

Door de mazen van het net

'Ik denk dat er altijd mensen zullen blijven spuiten, verbod of geen verbod', zegt Vincent de Vries van De Hoge Kleij uit ervaring. De hoofdgroenkeeper herinnert zich dat er vijftien jaar geleden ook een verbod op chemische middelen was, dat uiteindelijk niet standhield. 'Toen waren er ook partijen die zich daar niet aan hielden. Het is ook moeilijk te controleren. Sommige banen hebben in een bepaalde periode van het jaar bijvoorbeeld wel dollarspot en andere niet.'

Aantal liters per jaar nodig

De Vries vindt de Green Deal waardevol, omdat het groenkeepers aanspoort om alternatieve onkruidbestrijdings- en gewasbeschermingsmethoden te bedenken. Maar hij ziet de ideale situatie als volgt: 'Als we op één moment per jaar een aantal liters zouden mogen spuiten, zou dat fijn zijn. Het ene jaar zit het op een baan mee qua ziektedruk, maar een ander jaar kan het tegenzitten. Drie jaar geleden hebben we op vier greens moeten spuiten tegen dollarspot, maar vorig jaar niks. Eind juli hebben we Signum moeten spuiten op de green. Het ligt er ook aan wat je aan ziekte of onkruid accepteert. Bij mij mag er wel een plekje in zitten. Op de voorgreens en surroundings begon dit jaar dollarspot te verschijnen. Ik heb getwijfeld of ik zou spuiten, maar heb dat niet gedaan. Daar valt het de golfer minder op als er dollarspot is. Maar dollarspot kan ook de hele green wegvreten en dan heeft de golfer er visueel, maar ook speltechnisch last van, want de bal gaat dan stuiten. De golfer wil dat niet, maar de groenkeeper ook niet, want als ziektes uit de hand lopen, ben je alles kwijt. Op dat soort momenten moet een groenkeeper echt kunnen ingrijpen.'

Verbod vraagt meer tijd

'Ik denk dat een totaalverbod haalbaar is', aldus Minnaard. 'Maar niet meteen en alleen onder bepaalde voorwaarden. Wij moeten de tijd krijgen om voldoende alternatieve methoden te vinden

ACTUEEL

en te ontwikkelen. Daarnaast zal de golfer zijn standaard moeten verlagen. Het is de taak van iedereen die betrokken is bij de Green Deal om de spelers daarvoor "bij te scholen", zodat ze begrijpen waarom er bijvoorbeeld een madeliefje op de fairway staat. Maar ik vind het een mooi streven, waarvoor we ons allemaal hard moeten maken. Want het is schrikbarend waarmee in het verleden is gespoten. Dat is onacceptabel voor de toekomst.' Ook Vingerhoets denkt dat groenkeepers op den duur zonder chemie kunnen onderhouden: 'We kunnen nu al flink terug in ons chemiegebruik en ons best doen om het gras te versterken met extra kali en fosfaat. In de toekomst zullen er vast meer plantversterkende middelen op de markt komen. Maar de sector moet genoeg tijd krijgen om de juiste alternatieven te vinden. En de golfer heeft die tijd ook nodig, om geleidelijk aan te accepteren dat het beeld anders is dan in de "chemietijd"'

Be social

Scan of ga naar:

www.Greenkeeper.nl/artikel.asp?id=9-6169

